

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към годишен финансов отчет за 2024 година на община Ямбол за оповестяване на прилаганата счетоводна политика, информация за състоянието и изменението на основните активи, пасиви, приходи и разходи

Счетоводната отчетност в Община Ямбол през 2024 г. се осъществява от общината като първостепенен разпоредител и още 41 обособени самостоятелни второстепенни разпоредители с бюджет, съгласно приложен към отчета списък.

По своята структура те представляват:

15 ВРБ Училища в които се прилага системата на делегиран бюджет: в т.ч. - 1 Спортно училище, 2 Начални училища, 1 Средно училище, 6 Основни училища, 3 Гимназии (ПМГ, ПГ и ЕГ), 2 Професионални гимназии;

2 ВРБ Центрове за подкрепа и личностно развитие – АОП и ОДК;

9 ВРБ Детски градини;

1 ВРБ Детски ясли (обслужва 2 звена) и Млечна кухня ;

5 ВРБ Социални структури – ДСХ; КСУДВ; ЦНСТДМУ и ЗЖЛУИ;
Кризисен център и ДСП;

5 ВРБ Културни институти;

4 ВРБ Общински предприятия;

Годишният финансов отчет на Община Ямбол е изготвен в български лева към 31.12.2024 г. и е съобразен с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, Указание на Министерството на финансите ДДС № 20 от 2004 г. за прилагане на Националните счетоводни стандарти, Указание на МФ ДДС №14/ 30.12.2013 г., относно въвеждането на Сметкоплана на бюджетните организации, указанията на Министерството на финансите издадени и действали през 2024 г., Счетоводна политика, Амортизационна политика и други разписани и утвърдени вътрешни правила и процедури. Отчетът е изготвен и представен в съответствие с изискванията на чл. 166, ал. 1 от Закона за публичните финанси, формата, структурата и съдържанието на годишният отчет, определени в него. Отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите и операциите се

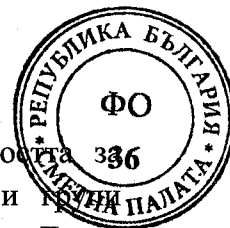
консолидират от Министерството на финансите съгласно чл. 167 от Закона за публичните финанси. Спазени са основните принципи определени от Закона за счетоводството: Действащо предприятие; Последователност на представянето и сравнителна информация; Предпазливост; Начисляване; Независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс; Същественост; Компенсирание; Предимство на съдържанието пред формата; Оценяване на позициите, които са признати във финансовия отчет.

Община Ямбол е действащо предприятие и ще остане такова в предвидимо бъдеще. Общината няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност. Сигурност ни дава това, че общината приключи годината с голям преходен остатък, че през 2023 година получихме финансиране от различни министерства за осъществяване на големи капиталови обекти, а освен това работим и по голям брой проекти финансирани с безвъзмездна финансова помощ.

Годишният финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, протекли в Община Ямбол през 2024 г. Същият представя точно и вярно имущественото и финансово състояние на цялата община (включително ВРБ). Счетоводните записвания са двустранни, по счетоводни сметки, дейности, параграфи и подпараграфи и са извършени, както в счетоводната програма, така и върху хартиен носител (счетоводна справка, фактура, платежен документ). Всяка счетоводна операция има номер, който се записва при спазване на хронологията. Счетоводните документи в Община Ямбол са на хартиени носители на счетоводна информация. Счетоводната информация се съхранява в общината и в нейните второстепенни разпоредители с бюджет по реда и сроковете, предвидени в Закона за Националния архивен фонд и чл.42 от Закона за счетоводството.

Работата по изготвянето на отчета за 2024 г. е съобразена с допуснатите и отстранени грешки, пропуски и несъответствия, които са установени по време на заверката на предходния годишен счетоводен отчет от екипа одитори от Сметна палата, както и при извършването на текущ контрол на отчета за деветмесечието на 2024 г. След приключване на проверките, съгласно дадените указания от одиторите на Сметна палата за резултатите от извършения текущ контрол на отчета на общината към 30.09.2024 г. са отстранени констатираните несъответствия и са спазени *указанията на МФ, ЕБК за 2024 г. и Сметкоплана на бюджетните организации.*

Консолидираният годишен финансов отчет на община Ямбол за 2023 г. е одитиран, след което в общината е получен изготвеният от Сметна палата одитен доклад № 0400215023, с изх. № 07-02-1302/17.06.2024 г. за заверка на отчета с **„Немодифицирано мнение“**. Същият е публикуван на сайта на община Ямбол в определените от Министерството на финансите срокове, заедно с приложенията към него.

Съгласно указанията на Министерство на финансите, отчетността за 2024 г. в общината е организирана в *три* самостоятелни отчетни групи (стопански области) - Бюджети, Сметки за средства от Европейски съюз и Други сметки и дейности. Консолидацията на отчетните данни на Община Ямбол е осъществена чрез използване на ръчен способ по същите отчетни групи. В консолидирания отчет е включена счетоводната информация на бюджетните предприятия и разпоредители от втора степен към общината, за които има приложен списък. За всяка група е изготвен отделен отчет за касово изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и Други сметки и дейности, на основание Единната бюджетна класификация за 2024 г., както и отделна оборотна ведомост.

Отчетността в общината е обособена в две насоки: изготвяне на отчети *на касова основа* и изготвяне на отчети *на начислена основа*. Записванията са двустранни и са извършвани едновременно по счетоводни сметки, дейности, параграфи и подпараграфи. Касовата отчетност обхваща единствено паричните потоци за текущата година. Чрез нея са отразени и финансовите взаимоотношения между първостепенния разпоредител (Община Ямбол) и второстепенните разпоредители като вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител по §§61-09 от ЕБК, с (+) при получаване и с (-) при възстановяване на суми. Първичната счетоводна информация е обработена автоматизирано с програмен продукт „Бизнес навигатор” в Община Ямбол и няколко ВРБ, на „Информационно обслужване” АД - „ФСД” в няколко ВРБ и на други програмни продукти, по преценка на ръководителите на съответните ВРБ. Тя се съхранява в общината и в нейните второстепенни разпоредители с бюджет, както в електронен вид, така и на хартиен носител. Счетоводните записвания са двустранни (по дебита и по кредита на сметките). Осъществява се равенство на приходите и разходите на касова основа. Търсена е логическа връзка и равенство между параграфи и счетоводни сметки при отчитане на приходите и разходите и при представянето им в двете страни – на начислена и на касова основа. Изработени са месечни, тримесечни касови отчети, както и сборни оборотни ведомости и баланси за всяко тримесечие и за годината. Същите са представени в Министерство на финансите и пред Сметна палата в определените за това срокове.

През 2024 г. във всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) има действащи самостоятелни бюджетни банкови сметки в лева от **типа 7304**. В общината и в 10 ВРБ има открити и сметки за чужди средства от **типа 1724** за получаване и съхраняване на гаранции и депозити, като към 31.12.2024 г. Съгласно Указание ДДС № 07/2008 г. за обслужване на дейностите по Оперативни програми са открити и сметки от **типа 7443** в общината и в 24 ВРБ. Общо извършените и изплатени разходи през тези сметки за 2024 г. по отделните оперативни програми са за 7 469 392 лева, в т.ч. 4 780 779 лева

отчетени по капиталовата програма. Една част от тези разходи са изплатени със средства, получени като трансфери, а друга част със средства от заеми от бюджета за сметки за средства от ЕС или съфинансиране. За обслужване на програмите „ЕРАЗЪМ“ в общинските училища са открити и 7 банкови сметки от **типа 1864** в евро.

През 2024 г. в общината са отчетени определени от комисии и връчени от кмета или от председателя на Общински съвет парични награди за празници и организирани специални мероприятия, съгласно приет статут за награждаване за постигнати високи резултати в областта на културата, науката, изкуството и спорта в размер на 59 640 лева. Същите са отчетени по §§10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи“. За да има еднаквост в отчитането на средствата в отчета за касово изпълнение и в счетоводния отчет, тези награди са отчетени по счетоводна сметка 6098 „Други разходи в страната“.

През 2024 г. в Община Ямбол няма подписвани договори за **ЛИЗИНГ** - финансов или експлоатационен и не са получавани активи по този ред.

1. Дълготрайни материални активи:

Определеният в счетоводната политика и действал през цялата година минимален праг на същественост за признаване на активите като дълготрайни е **1 000 лева**, а за компютрите и компютърните конфигурации **500 лева** без ДДС. За всички дълготрайни материални и нематериални активи се води аналитична отчетност (по групи и видове активи).

Новопридобитите активи са осчетоводени по цена на придобиване, съгласно вида на актива и утвърдената счетоводна политика на общината, която представлява покупната стойност, увеличена с всички платени мита, данъци и други разходи, имащи пряко отношения с придобиването му. При продажба на ДМА се възлага изготвяне на пазарна оценка от лицензирани оценители и същите са отписвани от съответните счетоводни сметки по цени на придобиване (отчетна стойност).

За формиране стойността на капиталовите разходи за обекти, които са осчетоводени в балансовите сметки за ДМА е използвана счетоводна сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“. Разходите за инфраструктурните обекти са набирани по дебита на сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. След приключване на СМР и разплащане на всички разходи, същите са заведени в отчетна група „Други сметки и дейности“ в група 22 или сметка 2071 за незавършените обекти в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“. Когато ремонтът (основен или текущ) е извършен по стопански начин, са използвани сметки от група **65** и

счетоводни операции по реда на раздел IV от ДДС 20 / 2004 г. С последващите разходи за основен ремонт и подобрения на ДМА е завишена балансовата стойност на актива само в случай, че те водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив. Всички останали разходи са отчетени като текущи разходи в отчета за касовото изпълнение на бюджета.

На основание на актуализираните „Вътрешни правила за извършване на инвентаризация на активите и пасивите“, съгласно Указание на МФ №10 / 28.10.2017 г. през 2024 г. е извършена инвентаризация на дълготрайните активи в някои от ВРБ.

През 2024 г. е извършвана промяна на цената на имотите на общината, когато е издаван нов акт за общинска собственост, с цел актуализиране на старата оценка и спазване на правилата за праг на същественост за класифициране на активите като ДМА. Промяна е осчетоводявана и съгласно протоколите на комисията, назначена със заповед № РД/02-00075/24.01.2024 г. за определяне на справедлива стойност на активите по всички издавани през 2024 година актове за общинска собственост на Община Ямбол.

С промяната в нормативната уредба направена с Указание на МФ ДДС № 05/2016 г. е разработена и утвърдена със заповед на кмета № РД/02-00328/21.06.2017 г. „Амортизационна политика на община Ямбол“. След публикуване на писмо на МФ с Изх. № 91-00-162/06.06.2018 г. е извършена актуализация на Амортизационната политика на община Ямбол, която е утвърдена от кмета със Заповед № РД/00354 от 13.06.2018 г., считано от 01.01.2017 г. Тя се прилага както в общината, така и във всички второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно правилата в нея на всички ДМА и ДНМА към 31.12.2024 г. са начислени амортизационни отчисления за цялата година по видове активи по съответстващите сметки общо в размер на 13 082 557 лева, в т.ч. на активите от отчетна група „Други сметки и дейност“ – инфраструктурни обекти в размер на 7293441 лева. Към 31.12.2023 г. начислените амортизационни отчисления са били в общ размер 11 938 056 лева.

Прилаганият метод на амортизация за 2024 г. е един и същ за всички разпоредители – първостепенен и второстепенни и е линеен.

Извършен е и преглед за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи на Община Ямбол /Заповед № РД/02-01288 от 25.11.2024г./ и ВРБ, които трябваше да извършат такава през 2024 г. В работата си експертите съпоставиха балансовата стойност на активите с текущата възстановима стойност на всеки отделен актив и анализираха полезния му срок на годност. Резултатът от прегледа е документиран с протоколи за дейността на комисиите. Взети са осчетоводявания по сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.

След извършен преглед е установено, че не е необходимо да се прилагат разпоредбите на ДДС № 20/2004 г. т.16.6.1- 16.6.6 в общината, тъй като в края на

годината няма започнати и неприключени строителни обекти, за които да се извършва приблизителна счетоводна оценка на разходите.

Счетоводното отчитане на прехвърлянето на активи от общината към второстепенните ѝ разпоредители с бюджет се е извършвало чрез използване на сметки от подгрупа **760** от СБО. При прехвърляне на материални и нематериални активи между отделните отчетни групи са използвани насрещни сметки от група **760** „Вътрешни некасови трансфери в системата на ПРБ”, а при капитализиране на разходи, извършени с бюджетни средства или със средства от Европейския съюз за основен ремонт и/или за изграждане на ДМА обслужващи публичната инфраструктура на община Ямбол е използвана сметка **7609** в отчетна група ДСД (Други сметки и дейности).

Стойността на ползваните в общината и второстепенните разпоредители чужди дълготрайни материални активи в края на отчетният период е 68 888 лева, а на чуждите материални запаси е 36 313 лева.

2. Нематериални дълготрайни активи:

В общината е установен праг на същественост за тях равен, на прага за ДМА – **1000 лева**. Към 31.12.2024 г. в счетоводните сметки за отчитане на нематериални активи са налични програмните продукти (независимо от тяхната стойност), както и лицензите за тяхното ползване. Съгласно разработената амортизационна политика и на този вид дълготрайни активи са начислени амортизационни отчисления. Те са в размер 28 391 лева.

3. Краткотрайни материални активи:

Материалните запаси се отчитат в счетоводна сметка 3020 „Материали”, но е създадена аналитична отчетност в следните групи: горива, канцеларски материали, храна, медикаменти и лекарства, учебни материали и помагала, постелен инвентар и облекло, строителни материали, консумативи и резервни части за хардуер, други резервни части, дарения и други материали.

Материалните запаси при потребление са отписвани по метода на:

- средно претеглена цена:
- конкретно определена стойност – горива, канцеларски материали, медикаменти, учебни помагала, постелен инвентар и облекло, резервни части;
- цена на придобиване за хранителните продукти и амбалажа – детските градини, детските ясли, социални услуги, КСУДВ.

В задбалансовата сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ по отделни групи и аналитични партии се водят КМА, които се използват в ежедневната работа.

Със Заповед на кмета № РД/02-01286 от 25.11.2024г. са определени комисии, които извършиха годишна инвентаризация на наличните към 31.12.2024 г. краткотрайни материални активи, съгласно „Вътрешни правила за извършване на инвентаризация на активите и пасивите на община Ямбол“ и Указание на МФ №10/ 28.10.2017 г. Съставени са инвентаризационни описи и резултатите от инвентаризацията са осчетоводени.

Извършен е преглед на годността на материалните запаси и тези, които са изхабени морално и физически са предложени от комисиите за бракуване от кмета на общината. На база на съставените и одобрени протоколи за брак активите, от които не се очаква да се черпи в бъдеще икономическа изгода са отписани от счетоводните сметки. Една част от бракуваните през текущата и през предходните години активи, от които може да се придобие вторична суровина са продадени през 2024 г. и приходите от тях са отразени по §§ 36-19, а друга част се съхраняват в складовете до тяхната продажба. По време на инвентаризациите са взети счетоводни операции за отписването на бракуваните активи.

4. Дялове, акции и други ценни книжа:

Дяловото участие на общината в търговските дружества, в т. ч. и в здравните заведения се отчита по сметки:

- 5111 „Мажоритарни дялове и акции” – „ДКЦ - 1 - Ямбол“ ЕООД;
- 5113 „Дялове и акции в асоциирани предприятия” – „Обществен паркинг“ АД, Сдружение на общините от югоизточен регион;
- 5114 „Други дялове и акции в предприятия в страната” - „МБАЛ „Св.Пантелеймон“-гр.Ямбол“ АД, „Общинска банка“ АД и „Йордан Мишев“ АД

При обща стойност на дяловете в началото на годината в размер на 2 114 869 лева, в края на годината размерът им е 2 251 309 лева.

Въз основа на получения през 2024 г. годишен счетоводен отчет за 2023 г., отразяващ годишния финансов резултат на „ДКЦ №1 Ямбол“ ЕООД, са взети съответни счетоводни операции за превеждане на дяловото участие на общината в съответствие с настъпилите промени. Полагащият се на общината дивидент от „ДКЦ №1 Ямбол“ ЕООД в размер на 45 238,44 лв. е преотстъпен на дружеството с решение на Общински съвет – Ямбол за закупуване, доставка, монтаж и всички дейности свързани със сервиза на нова медицинска апаратура за диагностика на пациентите в офталмологичните кабинети и работата с нея. Трансферът на средствата е отразен по §§55-01 „Капиталови трансфери за нефинансови предприятия” и сметка 6445 „Капиталови трансфери за нефинансови предприятия”.

През 2024 г. са представени ГФО за 2022 г. и 2023 г. от „Обществения паркинг“ АД, в което Община Ямбол има 20% участие. Двете години дружеството отчита загуба.

На дванадесетото заседание на Общински съвет – Ямбол, проведено на 26.09.2024 г., по точка 10 бе предложена продажба на дяловото участие на Община Ямбол в „Обществен паркинг Ямбол“ АД и прекратяване на участието в търговското дружество. По тази точка Общински съвет реши да се проведе търг с явно наддаване за продажбата на поименните акции, които представляват дяловото участие на общината.

На петнадесетото заседание на ОбС – Ямбол, проведено на 27.12.2024 г., по точка 14 Общински съвет упълномощи кмета на Община Ямбол да сключи договор за продажба на акциите на основание чл.36 от Наредбата за търговете и конкурсите, както и на основание чл.33, ал.1 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол да прехвърли акциите на участника спечелил публичния търг с явно наддаване.

Дружествата, в които общината има дял под 20% са „МБАЛ „Свети Пантелеймон“ – Ямбол“ АД, „Общинска банка“ АД, „Йордан Мишев“ АД. При участия под 20% не се вземат счетоводни операции за финансовите резултати на дружествата.

5. Други вземания:

Всички вземания на общината са оценени в лева при тяхното възникване. В края на годината няма неотчетени служебни аванси, предоставени текущо на подотчетни лица. Извършен е анализ на просрочените вземания към 31.12.2024г. и сумите са отразени по задбалансовите сметки от подгрупа 991 „Статистика на просрочените вземания“. Същите са посочени и в справка за просрочени вземания и задължения, изготвена по определения образец и представена, като приложение към касовия отчет. Просрочените вземания в края на отчетния период са 618 080 лева, а просрочените задължения са 694 923 лева. В този раздел са осчетоводени вземанията на общината от клиенти за отдадените обекти под наем, сгради и помещения от тях, жилища, търговски площи за реклама, както и други вземания. За сравнение към 31.12.2023 г. стойността им е била 591 119 лв.

През годината са начислени разходи за провизии на други вземания за 17 791 лв., съгласно т.36.2 от Указание ДДС № 20/ 2004 г. и са осчетоводени, като сторнирани (възстановени) 8 932 лв. за други вземания.

В края на отчетния период е извършена инвентаризация на задълженията и вземанията на Община Ямбол, със Заповед на кмета № РД/02-01285 от 25.11.2024 г., чрез изпращане на писма за потвърждение до контрагентите ни. При инвентаризирането на разчетите се получиха телефонни обаждания, писма и

се проведеха срещи за уточняване на задълженията и вземанията, след което една част от вземанията бяха погасени в кратки срокове.

През 2024 г. са отчетени получени по банковата сметка на общината (чрез Министерство на енергетиката) вземания от отдадения от държавата на концесия обект „Гърлата”, в размер на 72 314,23 лева.

Като вземания са отчетени разчетите на общината с доставчици по платени аванси в страната, по които към 31.12.2024 г. няма завършен етап от възложената дейност и техният размер е 3 958 676 лева /отчетна група „Бюджет“, както и вземанията от клиенти в размер на 252 318 лева. По сметките за СЕС, към края на годината, 3 021 239 лв. са отчетените платени аванси на доставчици. Като сравнение, към 31.12.2023 г., техният размер е 3 927 610 лева в отчетна група „Бюджет“, 0 лв. по сметките за СЕС, а вземанията от клиенти в размер на 221 780 лева.

По сметка 4887 „Вземания от други дебитори – местни лица“ са налични осчетоводените вземанията от бившата служителка на Община Ямбол Мима Иванова Попова по приключеното дело и постановената присъда по НОХД на ЯРС № 359/2017 г. за причинени имуществени вреди при изпълнение на служебните задължения в размер на 86 647 лева. За събиране на сумата общината е завела изпълнително дело чрез частен съдебен изпълнител. Осчетоводеното през 2015 г. условно вземане по задбалансовата сметка е закрито, на основание на постановеното съдебно решение за установяване на точния извършител и размера на нанесената вреда на общината.

6. Парични средства:

Наличните парични средства в банковите сметки на Община Ямбол, открити в обслужващата банка за всички разпоредители – „Общинска банка” АД, към 31.12.2024 г. са **30 060 102,92 лева**, от които:

- по сметка от вида 7304 (за отчитане на бюджетни средства) е в размер на **27 494 087,24 лева**, в т.ч. за местни дейности 16 587 809 лева и за държавни дейности 10 906 278 лева;

- по сметка от вида 7443 (за отчитане на средствата, получени от Европейския съюз по оперативни програми) – **758 837,95 лева**, в това число 77 855,17 лева на ВРБ;

- по сметка от вида 1724 (за отчитане на текущи набирателни сметки за чуждите средства, получени като гаранции) – **1 397 212,18 лева**, в т. ч. 270 969,02 лева на ВРБ;

- по сметка от вида 1864 (за отчитане на средства във валута за проекти по програма „Еразъм +“) – **409 965,55 левова равностойност** на валутата (евро), като всички средства на ВРБ. Същите са отчетени по централен курс на БНБ.

Част от наличните собствени бюджетни средства по салдото на сметката на общината имат *целев характер*:

- 258 545 лева постъпили по сметката от целеви дарения, в т.ч. и събраните от кампанията „Подай ръка, спаси живот” и други инициативи на Община Ямбол;

- 459 503 лева от осигурените на общината средства по ПМС 96 от 26.04.2019 г. за ремонт на водоразделителното съоръжение на река Тунджа;

- 2 000 000 лева от осигурените на общината средства по ПМС 360 от 10.12.2020г. за „Основен ремонт на спортна зала„Диана”, гр.Ямбол”-4 000 000лв;

- 24 441 лева трансфери от Министерство на регионалното развитие и благоустройството по споразумения за финансиране на приоритетни инвестиционни проекти;

- 851 876 лева от разпределените средства на общината за изплащане на субсидии за превоз на пътници по нерентабилни линии и компенсации за пътувания с вътрешноградския транспорт в Ямбол;

- 12 815 лева авансово получени средства от Регионална служба по заетост, но неизплатени заплати за месец Декември 2024 г. по НП към Бюро по труда Ямбол;

- 1 666 664 лева осигурени на общината средства по ПМС 423 от 04.12.2024 г. за ремонтно-възстановителни работи на преливник, водобоен кладенец и подпорна стена на разделително съоръжение на река Тунджа.

Няма допуснато разплащане на разходи за местни дейности, чрез изразходване на бюджетни средства планирани и получени за финансиране на държавни дейности.

7. Капитал в бюджетното предприятие:

Счетоводните операции, засягащи основния капитал се отразяват след изготвяне на оборотната ведомост и годишното счетоводно приключване, съгласно т.59 от Указание ДДС № 20/ 2004 г.

8. Дългосрочни задължения (Общински дълг):

Към 31.12.2024 г. Община Ямбол има сключени четири договора за финансиране с кредитор ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“, във връзка с изпълнение на одобрени проекти по културната инфраструктура, а именно: „Ремонт и модернизация на Художествена галерия „Жорж Папазов“ - Ямбол, „Ремонт и модернизация на Регионален исторически музей“, „Ремонт и модернизация на Младежки културен център“, „Ремонт на Музей на бойната слава“. По тези договори усвояването на средствата приключи към 31.12.2023 г., а платените такси през 2024 г. са в общ размер 11 331 лева.

На 23.06.2021 г. Община Ямбол подписа договор за финансиране на допустим проект №21F-000674 с ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ (ФУГ) за поемане на още един нов общински дълг, в размер до 8 764 494 лева, за финансиране на обекти по проект „Благоустройство и рехабилитация на инфраструктурни обекти на община Ямбол“, съгласно Инвестиционен план за подобряване на градската инфраструктура. По него също са приключили усвояванията, но през 2024 г., е платена такса управление в размер 17 967 лева.

За погасяването на кредитите, съгласно условията в договорите, Община Ямбол имаше двугодишен гратисен период за четири от тях и тригодишен гратисен период за усвояване на главницата по кредита за един от тях. След този срок започна погасяването на главниците по съответните договори. Към 31.12.2024 г. общо погасени са 1 067 265 лв.

През 2024 г. сумата на разходите за лихви по тези договори е 87 623 лева.

9. Краткосрочни задължения и провизии:

Задълженията на общината са оценени в лева при тяхното възникване.

Спазени са изискванията на т. 48 и т. 49 от ДДС № 20/ 2004 г. и т. 43 на ДДС № 09 от 2020 г. за текущо начисляване на всички приходи и разходи. Неразплатените разходи в края на годината са осчетоводени по сметка 4010 „Задължения към доставчици“ и по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици“.

Като пасиви са отчетени разчетите с доставчици, които към 31.12.2024 г. в отчетна група „Бюджет“ са в размер на 1 144 609 лева, както и отчетените по сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ в размер на 171 812 лева. В отчетна група „СЕС“ салдото по сметка 4010 е в размер на 88 933 лева.

Към 31.12.2024 г., по салдото на сметка 4010 „Задължения към доставчици“ имаме отразени фактури, които вече сме отчетили, като просрочени задължения. Те са в размер на 694 923 лв. Формирани са само в отчетна група „Бюджет“ на Община Ямбол и се отнасят по издадени фактури за капиталови разходи, по споразумения за финансиране на приоритетни инвестиционни проекти, които общината има сключени с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Сумите са осчетоводени и по задбалансовата сметка 9923 „Просрочени задължения към доставчици“. Тези задължения ще бъдат разплатени веднага щом получим трансферите от министерството.

С цел създаване на възможност всички дейности, планирани по проектите на различните оперативни програми, по които е работила Община Ямбол и нейните второстепенни разпоредители с бюджет да бъдат изпълнени и отчетени в определените срокове през 2024 г., са предоставяни под формата на временни

заеми средства от бюджета на общината или на съответния ВРБ. Средствата, които се върнаха от Управляващите органи до края на годината бяха възстановени отново в бюджетната сметка.

Разходите за работни заплати се начисляват въз основа на ежемесечно изготвени ведомости, а сумите по тях се изплащат, в месеца за който се отнасят, с изключение на средствата, които се получават по програми чрез „Бюро по труда” от Регионална служба по заетост Бургас, други програми/проекти към Агенцията за социално подпомагане и услугата „Асистентска подкрепа“.

Средствата, които се предоставят за СБКО са в размер до 3% от разходите за работни заплати, съгласно взетото решение на Общото събрание на колектива. Отчетени са по съответните параграфи, според вида на използване в отчета за касовото изпълнение и по съответните счетоводни сметки – чрез ваучери за храна или като допълнителни средства към заплатите на служителите, или пък за организирани общи културни мероприятия за колектива.

Провизии за неизползваните отпуски от персонала към 31.12.2024 г. са начислени по реда на т. 19.7. от ДДС 20/ 2004 г., включително и припадащите се за тях вноски за ДОО и ЗО приложими през следващата година. Общо начислените разходи за провизии за персонал през 2024 г. са 3 650 672,25 лева в отчетна група „Бюджет“ и 4 354,67 лева в отчетна група „СЕС“ - по дебита на сметка 6047 и по кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала”, а сторнираните провизии през годината са общо 3 232 860,41 лева в отчетна група „Бюджет“ и 7 014,78 лева в отчетна група „СЕС“.

10. Задбалансови сметки:

По задбалансова сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства” са осчетоводени получените банкови гаранции за изпълнение на договори в размер на **4 821 974,34 лева** в отчетна група „Бюджет“ и **3 606 200,41 лева** в отчетна група „СЕС“ в края на отчетния период. Като сравнение през предходния отчетен период стойностите са били **4 242 432,22 лева** в отчетна група „Бюджет“ и **4 824 105,61 лева** в отчетна група „СЕС“.

По сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози”, към 31.12.2024 г., са осчетоводени учредените залози от страна на общината по банковите заеми получени от ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове” за обслужване на проекти по оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и договорът за финансиране на допустим проект №21F-000674/23.06.2021 г. за подобряване на градската инфраструктура, в общ размер **14 556 639 лева**.

На основание Указание на МФ ДДС № 4/ 2010 г., Указание ДДС №14/ 30.12.2013 г. и „Закон за публичните финанси” по счетоводната задбалансова сметка 9200 „Поети задължения по договори” са осчетоводени поетите от общината ангажименти по сключени и все още неизпълнени договори, както и

реализираните и фактурирани дейности по тях. Оборотите по сметката показват поетата и изпълнена част от тях, а салдото - нереализираните ангажименти. През годината съгласно чл.94, ал.3, т.2 от Закона за публичните финанси, при определен максимален размер на ангажиментите, които могат да бъдат поети в размер на **80 000 000 лева**, в общината реално са поети ангажименти в размер на **58 745 534 лева**. От тях за капиталови разходи са 9 441 707 лева.

В обхвата на поетите ангажименти, съгласно по-широката дефиниция са включени и разходите за командировки, таксите за ангажимент по банковите заеми, наказателните лихви и други. Използвани са сметките от група 980 за отразяване на настъпилите промени по първоначално поетите ангажименти. Наличните ангажименти към 31.12.2024 г. в отчетна група „Бюджет“ са в размер на **47 917 186 лева** и в отчетна група „СЕС“ в размер на **19 247 455 лева**.

В началото на годината ангажиментите са били в размер на **42 355 032 лв.** в отчетна група „Бюджет“ и **1 012 090 лв.** в отчетна група „СЕС“.

Във връзка с отчитането и на показателя „Нови задължения за разходи“ през 2024 г. са осчетоводени всички разходи за възникналите нови задължения за разходи на общината по кредита на счетоводна сметка **9860**. При определен от Общински съвет Ямбол максимален размер от **57 734 582 лева**, фактически поетите нови задължения за разходи по общинския бюджет са **50 045 382 лева**. От тях за капиталови разходи са 8 002 876 лева.

В общината стриктно се съблюдава необходимата бюджетна дисциплина и тримесечно се извършва задълбочен анализ на състоянието на тези показатели, с цел недопускане на тяхното превишаване.

11. Стопанска дейност:

Освен основната си бюджетна дейност Община Ямбол осъществява и стопанска дейност. Приходите от наеми, продажби на сгради, поземлени имоти общинска собственост (дълготрайни активи) и други през годината са постъпили в пълен размер в местния бюджет.

Приходите от наеми са събирани в брой в касите на Центъра за услуги и информация на общината. Същите са внасяни по сметката на общината за местни приходи всяка вечер, след приключване на работа с гражданите. В някои случаи наемателите са извършвали преводи директно по банковата сметка на общината или чрез ПОС терминалните устройства в Център за услуги и информация на гражданите, както и чрез така наречения виртуален ПОС терминал, т.е. по електронен път (съгласно приложена справка).

Към 31.12.2024 г. начислената сума по сметка 7190 „Отчисления за данък върху приходите от стопанска дейност“ за дължимия данък по реда на ЗКПО е **189 955,48 лева**. Същият е начисляван тримесечно и ще бъде внесен по сметката на НАП в определения за това срок - до 30.06.2025 г. Преведените суми по

сметката на НАП през 2024 г. за дължимия данък върху приходите от стопанска дейност на общината са отразени в намаление на приходен §§ 37-02 „Внесена данък в/у приходите от стопанска дейност на БП” и са в размер на **99 253 лева**.

В рамките на законоустановения срок ще бъде подадена пред ТД на НАП данъчна декларация за извършената стопанска дейност през 2024 г., съгласно чл. 252 от ЗКПО – обобщена за Община Ямбол и останалите ВРБ, които работят с БУЛСТАТ на общината. Останалите второстепенни разпоредители, които имат юридическа самостоятелност се разчитат и подават отделни декларации пред ТД на НАП Бургас, офис Ямбол.

Общината е регистрирана по Закона за ДДС от 15.09.1997 година на общо основание. Отчетеният през годината данък върху добавената стойност е формиран от извършената стопанска дейност. Преводът на дължимия ДДС е отразен в намаление на приходната част на бюджета. Постъпилите суми за платен ДДС от клиенти, заедно със средствата за продадените нефинансови активи са отчетени по съответния параграф като приход.

През 2024 г. Община Ямбол не е подавала Справка-декларация за възстановяване на данъчен кредит на основание на чл.92, ал.3, т.3 от ЗДДС.

В системата на общината има и други второстепенни разпоредители с бюджет, които осъществяваха стопанска дейност през 2024 година. Това са: ОП „Платени зони за паркиране и общински пазари”, ОП „Паркове, зони за отдих и спорт“ и ОП „Комунални и обредни дейности”. Приходите, които събират тези предприятия, както и останалите ВРБ, които не са с делегирани бюджети, се внасят по банковата сметка на община Ямбол от **типа 7311**. При тяхното отчитане прилагаме подхода описан в т.28 на Указание на МФ ДДС № 11/18.12.2013 г., като на начислена и на касова основа, целият приход се отчита в общината. Натрупаните обороти по счетоводните сметки в съответните ВРБ се изчистват с червени счетоводни операции.

На основание т.17.13 – т.17.16 от Указание ДДС № 20 / 2004 г. са осчетоводени приписани приходи за 2024 г. по сметка 7682 „Приписани трансфери от/за бюджетни организации от подсектор „Централно управление” в размер на 142 492,42 лева, за настанените държавни институции в общински имоти, за които общината не получава приходи от наем. За всеки отделен случай е изпратено уведомително писмо до съответната бюджетна организация с оценка на приписания приход. По същата сметка, в кореспонденция със счетоводна сметка 6087 „Приписани разходи за наеми“, наш второстепенен разпоредител е осчетоводил приписан разход за ползвани земеделски земи, предоставени от държавния поземлен фонд. Същият е получил писмо от ОД „Земеделие“ – Ямбол.

За настанените нестопански организации в други обекти, за които също има решение да не се събират приходи от наем, са начислени 29 807,88 лева по сметка 6454 „Приписани текущи трансфери за нестопански организации”. През

2023 г. сумите са били 134 618,75 лева по сметка 7682 и 22 398,07 лева по счетоводна сметка 6454.

12. Други събития:

На основание Решение № 284/ 19.06.2006 г. на Върховен касационен съд през 2006 г. е отписано вземане от „Хлебопроизводство и сладкарство” ЕООД. Приети са с предавателно - приемателен протокол ценни книжа - компенсаторни записи с номинална стойност 65 500 лева и поименни компенсационни бонове за 869 500 лева. Същите са осчетоводени по сметка 9978 „Други задбалансови активи”.

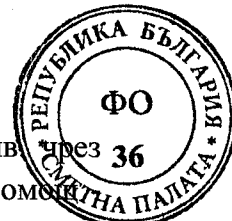
На основание Решение № 142 от 05.03.2007 г. на Върховен касационен съд през 2007 г. е отписано вземане от „Технострой инженеринг” ЕООД. Приети са с протокол компенсаторни записи с номинална стойност 20 000 лева и поименни компенсационни бонове за 509 924 лева. За наличните компенсаторни записи имаме документ от Централен депозитар. Същите са осчетоводени по сметка 9978 „Други задбалансови активи”.

13. Други сметки и дейности:

В тази отчетна група се отчитат получените парични гаранции и депозити преди сключване на договори или провеждане на търг, конкурс по ЗОП или друг закон, както и преведени средства от земеделски производители за така наречените „Бели петна”. Също така по тази сметка са отчетени и съхраняваните лични средства на настанените възрастни хора в „Дом за стари хора”. За получените и върнати суми на наши контрагенти съставяме и представяме в МФ „Отчет за касовото изпълнение на операциите и наличностите по сметките за чужди средства”.

Съгласно Указание на МФ ДДС №14/ 30.12.2013 г. в тази група отчитаме следните видове ДМА – инфраструктурните обекти (завършени и незавършени), земи, гори и трайни насаждения, активи с историческа и художествена стойност, както и книгите в библиотеките. Тук са капитализирани и разходите за обекти на община Ямбол изградени по ОП „Околна среда” и ОП „Региони в растеж”.

През 2024 г. на основание решения на Общински съвет за приемане на направените инвестиции от „В и К“-Ямбол, в Община Ямбол бяха заведени активи на обща стойност 173 838 лв. На последното заседание за годината, Общински съвет – Ямбол взе решение за приемане и на „Доизграждане и реконструкция на водоснабдителна и канализационна системи в обособена територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД гр. Ямбол“ – изпълнен проект по ОП „Околна среда 2014-2020“ – на стойност 14 394 984 лв. Съгласно това решение, към 31.12.2024 г., „В и К“-Ямбол прехвърли на

общината всички активи, които са придобити в размер на 2 670 099 лв. чрез собствено финансиране и 11 724 885 лв. чрез безвъзмездна финансова помощ ОП „Околна среда 2014-2020“.

За дълготрайните активи, които представляват инфраструктурни обекти въведени в експлоатация към 31.12.2024 г. начислената амортизация през 2024 г. е в размер на 7 293 440,84 лева.

Настоящата обяснителна записка представлява неразделна част и приложение към ГФО за 2024 г. на Община Ямбол, изготвена е съгласно т.1.4 от Заповед № ЗМФ 1338/ 22.12.2015 г. на Министъра на финансите и е предназначена да дава подробна информация за фактите и събитията, намерили отражение в него.

Неразделна част от ГФО са Баланс, Отчет за приходите и разходите, Сборен отчет за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за СЕС и сметките за чужди средства, които съдържат данните към 31.12.2024 г. и тези към 31.12.2023 г., за извършване на анализ на отделните показатели.

Подробна информация за приходите и разходите, във връзка с осъществяване дейността на Община Ямбол и нейните ВРБ, се съдържа в обяснителната записка за касовото изпълнение на бюджета и обяснителната записка за касовото изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз, които са част от пакета с представяните документи пред Министерство на финансите и Сметна палата, с данни към 31.12.2024 година.

Главен счетоводител:.. [Redacted]
/Д. Тодорова/

Кмет на община:..... [Redacted]
//В. Девански/
[Redacted]